

Mindannyiunk tudománya

Wikipédia, avagy élet a szabad
információáramlásban

Mi a Wikipédia?

- *Már publikált* információk strukturált gyűjteménye
- Lexikon, de minden téma lehet, „amit a többség jelentősnek gondol”
- Szabad tartalom és reklámentesség, adományokból fenntartva

Néhány műszaki adat	2007 szept	2008 jan
Szerkesztők > 1 szerk	2 200	
Szerkesztők > 5 szerk	580	
Szerkesztők > 100 szerk	120	
Szócikkek	79 000	83000
Cikk > ½ k	81%	
Cikk > 2 k	37%	
Szavak	27 millió	
Látogatók	1 millió/hó	3.4 millió/hó
Laplekérések	5 millió/hó	12 millió/hó

Magyar és angol Wikipédia

- Magyar: Szerkesztők egy kultúrkörből jönnek, kevesebben vannak, homogénebb a „mainstream” fogalma
- Angol: Minden kultúrkör reprezentált, széles skála, nagyon nagy mennyiségű szerkesztés
- Hol vagyunk jobbak: *kiemelt szócikkek*ből mazsolázás: lopótök, Az ember tragédiája, villamos, Zalai-dombság, hegedű, Erzsébet körút, Petőfi Sándor, technológiai szingularitás, Jáki templom, Gottlob Frege, gyufa, szleng, Asch-kisérlet, Puskás Ferenc, vízimajom-elmélet, viking történelem
- Legnépszerűbbek: Magyar névnapok, Magyarország, EU
- Decemberi top: Karácsony, advent;
Január: Wass Albert (szül. jan 8.)

A közösség létrejötte, fejlődése

- Új szerkesztők általában olvasnak szócikkeket, és azokon keresztül megismerkednek a rendszerrel, és szerkeszteni kezdenek
- Sokan szójhagyomány alapján érkeznek: ismerősök ajánlják nekik a Wikipédiát egy adott témával kapcsolatban
- A szerkesztők a munka közben – általában az őket érdeklő témákkal kapcsolatban – ismerkednek össze
- Sok szerkesztő csak „szerkeszt”, de nem „politizál”, mások inkább szerveznek, adminisztrálnak
- A szerkesztők mind „kicsit hasonló” emberek: a tudás megosztásának vágya, anyagi ellenszolgáltatás nélkül
- Szabad tartalom és Copyleft rajongói

A közösség működése

- Régi, aktív szerkesztők ismeretségei
- Adott témákon dolgozók baráti körei
- „A szavazás minden gonoszság alapja” - cikkek törlése, tények ellenőrizhetőségének eldöntése, nem kulturált szerkesztők korlátozása
- Heves viták az ellenkező nézőpontokról, és ezek megoldásai vagy erre irányuló próbálkozások: vitalapi megbeszélés, közösség bevonása, véleménykérés, egymás torkának ugrás
- Blokkolás, eltiltás, szankciók; arbitrációs bizottság (Wikitanács) és adminisztrátorok
- Stresszmérő és Wikiszabi

Hogyan épül fel a kollektív tudás?

- Kiindulás: hobbitéma, szakmai téma, érdekes cikk fordítása
- Fejlődés: Minden irányban fejlődés (nem hozzáírás); hiányok pótlása; részletek bővítése; hibák javítása; hivatkozások kidolgozása -> új cikkek keletkezése
- Kép- és egyéb média-anyagok
- Minőségbiztosítás: próbálkozások/tesztelések kiszűrése; rosszindulatú szerkesztések kiszűrése (Friss Változtatás Járőrök); ellenőrizhetőség és források keresése, ellenőrzése; problémák jelzése a közösség felé (véleménykérés); vitalapok; kiemelt cikkek

Hogyan szerkesztünk?

- Új szócikk hobbi alapján, saját ismeret alapján
- Új szócikk másokkal is megosztandó források alapján (akár angol WP)
- Új szócikk hiányzó hivatkozásra, témakör kiteljesítésére (portálok)
- Új szócikk kérésre
- Javítás saját tudás alapján, átfogalmazás objektív formára
- Javítás utánaolvasás miatt vagy alapján
- Hiányzó részek megírása
- Információk kiegészítése (fejeztek, mondatok), forrásgyűjtés
- Illusztrációk készítése

Veszélyes vizek – instabil témák

- Világnézet: vallás, ateizmus, ezotéria
- Politika: politikusok és pártok, szélsőséges nézetek és témák
- Bármilyen valakihez túlságosan „hozzánőtt”

Hitelesség, hivatkozás, elismerés

- Fejlődő minőségbiztosítási eljárások (ami már elhangzott)
- Folyamatosan javuló ellenőrizhetőség, források
- Hivatkozás: Stabil változat / „snapshot” (pillanatfelvétel)
- A jövő: Szakemberek (akadémikusok) általi hitelesítés, ellenőrzés/szaklektorálás
- A jövő: Akadémiai körökben elismert publikációs médium?
- A jövő: Kapcsolat oktatási anyagokkal (One Laptop Per Child projekt, DVD Wikipédia)

A fejlődés akadályai

- Internetes technológia elterjedése
- A vélemény-nyilvánítás szabadsága (főként kurrens vagy vitatott témákban)
- Műszaki: az infrastruktúra működtetése, pénz
- A függetlenség, reklámmmentesség fenntartása
- A szakmai publikációk elismerése

Köszönöm a figyelmet!

<http://wikipedia.hu/>

2008. január 24.